

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 17, dd. 5 februari 1987.
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzenruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Eredoktores

De heer hierboven is Gallo. Hij is één van de drie gelukkigen die onlangs een eredoktoraat aan onze unief kreeg toegewezen. Volgende week zijn er interviews met deze drie begiftigde mannen.

Bob

Nee, niet nonkel. Het spijt ons dat we u weermom moeten teleurstellen. Maar geen nood. Misschien komt hij volgende week wel een verhaaltje vertellen. Ondertussen kunt u zich bijvoorbeeld gaande houden met een diepzinnig artikel over een paar vragen die onlangs in het Parlement werden gesteld in verband met het rijks-wacht- en BOBopreden hier te Leuven, tijdens die woelige Novembemachten van '86. Een versnapering, als het ware: p. 6.

Rood of blauw

Zoals u misschien wel bekend is wordt het ons, Vetoredakteurs en medewerkers regelmatig eens in het oor gegoten dat bepaalde mensen ons 'gazelletje' alleen maar gebruiken om, ahem, u weet wel. Meestal liggen ideologische meningsverschillen (dat menen we althans te begrijpen) aan de oorsprong daarvan. Welnu, deze week hebben we, in al onze goedheid, nu eens gepoogd om iederéén zijn zin te geven. Bent u een rooie, dan kunt u voor een keer aan pagina 5 'uw gat vagen'. En voelt u zich meer tot de blauwe aangetrokken dan doet u uw believen maar met pagina 4.

Uitreiking eredoktoraten Voorspelbare vertoning

Twee februari 1987, this is the day, aldus Dillemans in zijn openingsrede bij de uitreiking van de eredoktoraten. "Het is een dag waarop wij een aantal goede vrienden uitnodigen en wij zijn hen zeer dankbaar dat ze gekomen zijn." Tot die vriendenklik behoorden eerste minister Martens, de ministers Coens en Eyskens (die voor de zitting gezellig onder elkaar zaten te keuvelen voor het oog van de BRT-kamera), kardinaal Danneels, nuntius Pedroni, verschillende ambassadeurs, enz.

Zo'n academische zitting verloopt altijd volgens een stereotiep stramien: speeches en laudatio's, opgevuld met licht verteerbare muziek, geuwendende monden, rondkijkende gezichten, ogen die moeite hebben om open te blijven... Gelukkig was er op het einde nog eredoktor Gallo die het publiek naar zijn hand wist te zetten. De twee andere eredoktores waren Jacques Delors (voorzitter van de Europese commissie) en Mgr. Daelemans (directeur-generaal van het katholiek onderwijs). Volgende week kan u interviews met deze drie heren verwachten

Kou

Dillemans pleitte ook voor de demo-

kratisering van het onderwijs en voor betere bruggen tussen HOBu en universiteit. Maar voor dat wij zijn openingsrede konden aanhoren hebben wij eerst een kwartiertje in de kou moeten staan. Mensen die op studenten geleken, mochten pas binnen nadat de folkloristische stoet was aangekomen. Ze zouden de plaatsen van de prominenten kunnen afpakken. Pas nadat iemand van Veto met de uitnodiging uit de lucht kwam gevallen, kregen wij dan toch toegang tot de promotiezaal in de Hallen.

Terwijl wij buiten aan het wachten waren, zagen wij heel wat zwarte autootjes met een ster op de motorkap arriveren. Allemaal bekende gezichten. De heren stapten met veel flair uit de wagen, de dames met veel elegantie.

Aan Delors werd als eerste een eredoktoraat uitgereikt. Deze "ingénieur du social" werd geprezen als een onvermoeibaar voorvechter van maatschappelijke verandering. Hij heeft geijverd voor het uittekenen van een globaal maatschappijproject dat zijn weg zocht tussen het liberaal kapitalisme en het autoritair socialisme.

Tweede in de rij was Mgr. Daelemans. In de laudatio kwam Daelemans naar voor als iemand die pleit voor een georganiseerde dialoog tussen het HOBu en de universiteit. Hij is ook een voorvechter van een nationale onderwijsraad die de diverse schoolnetten meer mogelijkheden kan bieden.

Gallo werd niet enkel gehuldigd als ontdekker van het aids-virus maar ook

DEMOKRATISERING OP LICHTMIS? — In het kader van de wet op de stevigheid van de doods-kisten kan u overigens vanaf komende vrijdag een tentoonstelling in het Erasmus-huis bezoeken. Allen daarheen, zware charge uit op een groep manifestanten die dus. Want het motto blijft: laat je niet kisten, ook niet bij betoogden voor de verlaging van de sociale en financiële de komende betogingen. (foto Peter Vermeiren)

als weldoener voor de mensheid met aandacht voor de etische problemen.

Jacques Delors analyseerde in zijn lezing de economische toestand van Europa: "La coopération internationale: clef de la prospérité économique". Hij behandelde vooral de inflatie en de monetair crisis. De toekomst is weggelegd voor de "architecten" (de intellectuelen), de "pompiers" (de optimisten) hebben afgedaan. Meer over Delors leest u volgende week in Veto.

Galachen werd er ook op de academische zitting. Prof. De Clercq, promo-

tor van Gallo, en Gallo zelf zorgden hiervoor. Declercq verwelkomde in zijn laudatio de rektor, een hele trits prominenten, zijn kollega's, dames en heren, alsook Mgr. de rektor. Bij het uitspreken van deze laatste drie woorden, bemerkten we ventjes wat hilariteit in de zaal. De rektor van de KULAK kon er ook om lachen.

Toen iedereen zich al klaar maakte voor de drankjes en de hapjes achteraf, kwam Gallo voor een humoristische slotnoot zorgen. In zijn dankwoord vertelde hij nog een anekdote over de toereiking van een eredoktoraat aan

een andere unief. Hij dacht dat hij hiervoor heel wat geld zou krijgen en had het al verdeeld onder zijn kollega's. De dag van de uitreiking kreeg hij echter een lege briefomslag: niks geld dus. Mocht hij voor zijn eredoktoraat in Leuven een geldsom krijgen — "wat hij toch niet zal krijgen" — dan zou hij 50% geven aan de demonstrerende studenten die hij tijdens de stoet van de kerk naar de hallen had opgemerkt.

Marc Heeren

Eh bien, mon pote. Y a beaucoup de vent, n'est-ce pas? Oui, oui. Ah, mijne hoed. Watte? Gelijk nen ingezakte pudding? Le déflation, hein. Oui, oui. Bien sûr. Et voulez-vous signer ici, svp? Althans, dat meenden wij te horen in de tête-à-tête tussen Dillemans en Delors. (foto Peter Vermeiren)

Universitaire begroting

Dat de verhoging van de inschrijvingsgelden de academische overheid last zou bezorgen, hebben we altijd al voorspeld. Alleen blijkt het nu niet alleen door straatacties te gebeuren, maar ook door boekhoudkundig rekenwerk. De inhoud van dit artikel toont nog maar eens hoe vlot de academische overheid omspringt met het geld van de studenten. Zelfs de mensen die het gebruik van inschrijvingsgeld voor de sociale sector goedpraten, zullen toegeven dat hier iets fout gaat.

De KULeuven kan worden opgesplitst in vijf grote onderdelen die financieel van elkaar gescheiden zijn: universitaire ziekenhuizen (omzet zeven miljard), academische sektor (met gebouwen, profien, personeel, centrale diensten gefinancierd door de werkingstoelagen van de staat, meer dan 5 miljard), onderzoeksprogramma's (gefinancierd door allerlei fondsen en ministeries, 1 miljard), sociale sektor (omzet 0,6 miljard) en het eigen patrimonium (inschrijvingsgelden, speciale toelagen en beleggingen, 0,45 miljard). Voor de eerste vier ligt de bestemming vrij vast, het is alleen met het laatste onderdeel dat de universiteit meer vrij is (vooral met het

niet-geaffecteerd patrimonium, ongeveer 210 miljoen). Ze kan hiermee de andere onderdelen van de universiteit steunen of in een spaarpot steken of andere organisaties steunen of... Om de halvering van de sociale toelagen gedeeltelijk te compenseren, verhoogde de universiteit vorig jaar, hierin sterk aangemoedigd door de regering, de inschrijvingsgelden met 30%. 42 miljoen van deze verhoging zou dienen om de sociale sector financieel bij te springen.

"Cash-flow"

Dit ondanks fel protest van de studenten die duidelijk de regering op zijn plichten wezen ten opzichte van de

socialen sektor. Door deze beslissing zou voortaan geld van het eigen patrimonium naar de sociale sektor vloeien. Op een Raad voor Studenten-voorzieningen (RVS) van midden vorig jaar vertelde men hierover dat de verhoging van de inschrijvingsgelden slechts effect zou hebben in 1987 daar de inschrijvingsgelden van het academiejaar 1986-1987 pas in het burgerlijk jaar 1987 worden ingeschreven. Voor 1986 moest RVS dan ook, door de nodige besparingen te doen, voor een sluitende begroting zorgen zonder gebruik te maken van de inschrijvingsgelden. Aangezien de halvering pas inging vanaf oktober 1986 bleek dit ook mogelijk.

Voor 1987 zou de sociale sektor dan beroep doen op de verhoging van de inschrijvingsgelden voor het academiejaar 1986-1987 (zie pijl 1 op figuur 1). Toen begin januari 1987 de begroting voor 1987 werd besproken op Akademische Raad, werd daar ook een aangepaste begroting 1986 van het eigen patrimonium rondgedeed. Met

vervolg op p. 3

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Mas (1)

Ik zal kort zijn. Het gaat over uw interview met de voorzitter van de Raad voor Studentenvoorzieningen, in uw editie van 22 jan. '87.

Waar haalt meneer Masschelein in vredesnaam het recht vandaan om 14.500 fr een "te symbolisch" bedrag te vinden?

Bert Mallett

Mas (2)

In Veto van 29/01/87 zegt prof. Masschelein in een interview dat de studentenorganisaties *meer* naar eigen inkomsten moeten zoeken. Hij haalt daarbij enkel en alleen het voorbeeld van Kultuurraad (althans: enkel dat voorbeeld wordt gepubliceerd in Veto). Enkele verduidelijkingen zijn toch gewenst:

1. Kultuurraad/Stuc krijgt van RVs een toelage van ca. 3,5 miljoen. Haare eigen omzet bedraagt ongeveer 18 miljoen (Klapstuk-festival niet meegerekend); dit is ongeveer 20% van de

totale inkomsten van het Stuc die betaald worden door RVs. *Nog meer* inkomsten elders gaan zoeken wordt dan ook moeilijker en moeilijker. Bovendien zijn zulke eigen inkomsten slechts mogelijk dankzij de "vaste" inkomsten uit RVs. De RVsgelden zijn voor Kultuurraad/Stuc als het ware de financiële startmotor: zonder deze werkt niets.

2. 'U zult zelf wel zien dat er een aantal fantastische organisaties zijn opgezet'. Het valt op hoe vaak we, wanneer we naar meer uitleg vragen over zulke kritiek, voorbeelden krijgen van jaren terug. De laatste ware flop (zowel financieel als qua publieksoptocht) die in het Stuc te zien was, was de vijfde produktie van P. Peyskens in november 1985, waar gemiddeld 20 toeschouwers per voorstelling zaten (die produktie is daarna nog naar Nederland gereisd en heeft in 1986 voor heel wat extra inkomsten gezorgd zodat de flop in Leuven kon opgevangen worden). Bij het programmeren en produceren van activiteiten neemt de organisator altijd risico's. Het is dan ook niet erg netjes enkel en alleen te wijzen naar wat misliep. Uiteindelijk bereikten we in 1986 met 191 voorstellingen 21.374 toeschouwers (dit is gemiddeld 112 toeschouwers per voorstelling!); ca. 2/3 van dit publiek bestaat uit studenten. Bovendien bevat dit getal nog eens 10 à 15 procent oudstudenten en K.U.L.-personeel.

Het fantaisisme (als amateurisme of dilettantisme) van het Stuc is dan ook ver te zoeken.

Bruno Verbergt
Voorzitter Kultuurraad/Stuc

Nvdr.: In de betrokken passage had Masschelein het inderdaad enkel en alleen over Kultuurraad. In tegenstelling tot wat u misschien (vanuit Kultuurraad?) insnuelt, is het bij Veto niet de gewoonte dat er met interviews geïnterviewd wordt.

25 jaar sociale sektor

Een maat voor niets?

Naast een bont allegaartje van studenten, hooggeleerde heren professoren en iets minder alwetende assistenten, de blauwe overalls van de technische dienst en de karnavalleske hoedjes van de hostessen, zweeft er aan deze eigenste unifiek nog een ander soort volkje rond: het personeel van de sociale sektor. Reeds 25 jaar staan zij borg voor een hele waaier van voorzieningen die in de eerste plaats de studenten ten goede komen; zonder hun werking zou het democratiseringsprincipe in Leuven praktisch geen concrete vertaling kennen. Reden te over dus om ter gelegenheid van het belangrijke kollokwium dat in november vorig jaar gehouden werd, hen en hun werk met een heuse denkgroep te belonen. Prof. J. Bundervoet (voorzitter) en student M. Sys (ko-voorzitter) gaven in hun respectievelijke referaten een kritische evaluatie van 25 jaar sociale sektor en een commentaar op het ingrijpende Sint-Anna-effect waarvan deze dienst de grote gedupeerde dreigt te worden.

Hoewel reeds in de jaren '50 serieuze pogingen ondernomen werden om een sociaal klimaat in Leuven te creëren (denk maar aan het pionierswerk van Acco), heeft het hele gebeuren een definitieve start gekregen door de Wet van 3 augustus 1960. Deze speelde in op de problemen van een nieuw soort student dat na de Tweede Wereldoorlog meer en meer het *prinsentype* uit de aula's was gaan verdringen: studenten met beperkte financiële middelen. De wet voorzorg in een bekostiging door de staat van de "werking der sociale diensten, der oriënteringsdiensten, der spijshuizen en der studentenhuizen". In z'n Memorie van Toelichting ging toenmalig minister van onderwijs Moureaux nog verder. Niet enkel gedegen onderwijs en hoogstaand wetenschappelijk onderzoek horen vanaf nu tot de "bijzonder zending" die de universiteiten in deze maatschappij te vervullen hebben, maar eveneens een ernstige zorg voor oenschijnlijk banale studentenproblemen: cultuur, sport, gezondheidszorg en mede-beheer. Al deze faciliteiten werden ook niet gezien als een vorm van medelijden of een ekstratje ten bate van minvermogende studenten. Integendeel, voor iedereen, ongeacht de bankrekening van z'n ouders, werden hogeregenoemde diensten als fundamentele rechten gezien. Aan de gemeenschap kwam de verantwoordelijkheid toe deze te onderhouden. Toen was zoiets nog evident.

Alma

De beste resultaten zijn waarschijnlijk op het gebied van de voeding bereikt. Het bont allegaartje van (dikwijls vrij dure) studentenrestaurants en prive-eethuizen uit de jaren '50 heeft een gewelddige opdoffer gekregen, zodat Alma momenteel veruit de grootste maaltijdenverstrekker is. Alma heeft steeds twee doelstellingen gehad: een sociale (samen eten van studenten) en een economische (goedkope maaltijden). Ook in dit laatste opzicht mogen we de gevoerde politiekegeslaagd noemen: een warme maaltijd in een particulier restaurant kost nog steeds 60 à 70 fr. *meer* dan in een (gesubsidieerd) studentenrestaurant. Jaarlijks betekent dit voor een regelmatig Alma-kauwer een minderuitgave van 13.000 tot 15.000 frank. Over democratisering gesproken!

Helaas, dit blazen begint de laatste tijd steeds grotere scheurtjes te vertonen door zowel de veranderende eetgewoonten als de financieel-economische herkomst van de student. De ruimere keuzemogelijkheden betekenen immers een waaier van behoorlijk duurdere schotels — een goedkopere is er niet bijgekomen — waarvan de prijsstijging de laatste tijd

eens flink stuk boven de indeksevolutie ligt. Verscheidene beursstudenten vinden Alma reeds te duur en beginnen hun maaltijden meer en meer op kot te nuttigen.

De huisvestingspolitiek heeft niet dezelfde impact gehad op het studentenleven als Alma. Waar de Leuvense privémarkt minder heil is gaan zien in voedselverzekering voert deze nog steeds de teneur bij het kameraanbod. Slechts 16% van de kamers behoort tot de universitaire residentie's, slechts 11% van het totale aanbod kent het democratiserend beheer van Studentenvoorzieningen (er zijn immers ook universitaire residentie's — Justus Lipsius bijvoorbeeld — waar de kamers niet verhuurd worden volgens de sociale criteria van de huisvestingsdienst). Ook de residenties hebben zowel een sociale (goede "kot"sfer) als een economische (goedkope kamers) doelstelling. De prijzen worden er sinds '74-'75 berekend aan de hand van de financiële situatie van de student. Men hanteert 5 categorieën, van A tot E. De A-kategorie, de beursstudenten, hebben in regel voorrang, evenals eerste kanners.

Door een kronisch tekort aan kamers zijn vanaf '81-'82 de prijzen, vooral in de prive-, onafstoelijk hoog opgelopen en liggen een eind boven de indeksevolutie (zie schema). De sociale sektor kan hier met haar beperkt kameraanbod hoogstens een milde-derde effect nastreven, maar tot dusver is de evolutie verre van positief. Wel werden er mooie resultaten bereikt op gebied van informatie, verbetering van het huurcontract, kwaliteit van het kameraanbod, speciaal wat veiligheid en hygiëne betreft.

"Ongehoorde lukse"

Ook de Sociale Diensten hebben zich steeds meer werk op de hals gehaald. Oorspronkelijk had je enkel een "loketfunctie", zoals terugbetaling van inschrijvingsgelden en leningen, doch mettertijd werd er een veel ruimer pakket van diensten aangeboden. Momenteel zijn er 5 werkteerren: informatie verschaffen, financiële hulp, advies en begeleiding, preventief werk en beleidsvoorbereidende taken. Merkwaardig is wel dat de laatste jaren er een duidelijk stijgend aantal verzoeken tot geldelijke hulp is. Dit houdt zowel verband met het steeds minder toereikende beursstelsel — onder andere door een kwasi afwezigheid van indeksatie — als bijvoorbeeld het niet-financieren van tweede-diplomastudenten, wat een grove sociaal-financiële discriminatie betekent.

De huidige besparingsrage heeft het vooral op de Gezondheidszorg, een dienst die wel in de Memorie van Toelichting maar niet in de Wet zelf vermeld wordt. Wat uiteraard niet wegneemt dat een degelijk uitgebouwd medische dienst meer dan noodzakelijk mag genoemd worden. Vanaf '48-'49 wordt iedere eerstekanner vriendelijk verplicht zich aan een medisch onderzoek bloot te stellen (tot '85 gesubsidieerd door de overheid; nu is het blijkbaar overbodig geworden). In '63 verscheen de eerste studentendokter, in '69 werd het Medisch Centrum voor Studenten opgericht, waarvan het personeel forfaitair betaald wordt. De problemen waarmee men geconfronteerd wordt zijn typisch "studentikoos": moeilijkheden bij studie en examens, integratie van antikonceptie en psychische problemen. Hiernaast bestaat ook het Psychoterapeutisch Centrum voor Studenten, waar men dit jaar blijkbaar geen geld meer voor wil vrijmaken. Bepaalde heldere geesten — er dwalen er zelfs aan de KUL rond — hebben het lef dit een "ongehoorde lukse" te noemen. Rechtstreeks afvoeren naar Geel is in hun ogen wellicht efficiënter.

Viespeuken

Last en hopelijk niet leest, het mede-beheer der studenten. In deze sektor zijn wel de ernstigste verschuivingen gebeurd. In de jaren '50 en begin '60 stond de sociale sektor immers onder een echt zelfbeheer der studenten,

zowel in opbouw als uitvoering van het beleid. Door een toegenomen professionalisering lieten de studenten vrij vlug de uitvoering aan personeel over. Tegelijkertijd kwamen zij in de verschillende beheersorganen "in de oppositie" te zitten, of moesten ze tenminste een vertegenwoordiging van drie fracties dulden; profren en personeel hadden ook hun plaats opgeëist. Wel kregen de studenten eindelijk een poot in het academische leven: departements-, fakulteits- en academische raden lieten studentendelegaties toe. Veel beslissingsmacht hebben ze niet, veeleer richt men zich vanuit enkele duidelijke principes op een controleerende en adviserende taak. Om niet hopeloos in de verdrinking te komen heeft de studentenbeweging zichzelf een verplichte professionalisering opgelegd: enkele vrijgestelden die voor de nodige continuïteit en dossierkennis weten te zorgen. In het eindrapport van de Denkgroep noemt men de vrijgestelden dan ook logischerwijze "noodzakelijk".

Leuk om horen vonden wij volgens citaat van J. Bundervoet: "Tenslotte moet het eminent belang van de actieve betrokkenheid van studenten via representatieve studentenorganisaties onderstreept worden". Zo hoor je het ook eens van een ander. De studentenparticipatie is te beschouwen als een onmisbare schakel in de sociale sektor. Met erbijding van de autonomie van de studentenorganisaties moeten eentijdse vormen van die actieve betrokkenheid mogelijk gemaakt worden.

Mooie liedjes duren echter niet lang. Zeker niet langer dan 25 jaar, moet men in Brussel gedacht hebben. In '81 zijn de eerste ernstige afbraakpogingen reeds begonnen. Men stapte toen af van het principe dat *alle* studenten recht hadden op een sociale sektor. Buitenlandse, tesisstudenten en andere "viespeuken" hadden plots geen behoefte meer aan voeding, huisvesting en medische begeleiding, om over sport en cultuur maar te zwijgen. Ze werden er alleszins niet meer voor betaald.

Kristelijke waarden

Ann 1986-1987 kennen we de finale genadeslag. Tegenwoordig vindt de maatschappij, of tenminste enkele "liberale" voormannen die nu in het zadel zitten, het niet meer haar taak voor een degelijke sociale sector te zorgen. Die moeten de studenten nu maar eens eindelijk zelf betalen, ze hebben al genoeg op de kap van anderen geleefd. Dat zo'n a-sociale filosofie gepropageerd wordt door figuren die zichzelf "produkt van de democratisering" noemen en dus zelf eerst met volle teugen genoten hebben van een degelijk uitgebouwd sociaal stelsel, maakt de nasmaak des te wranger. Welke taken zijn dan wel als essentieel aan de maatschappij toe te schrijven en waar bijgevolg wél geld voor te vinden is? Pensioensparen, Flanders' Technology, een verscherpt rijkswachtapparaat, het Charter der Belangsplichtige...

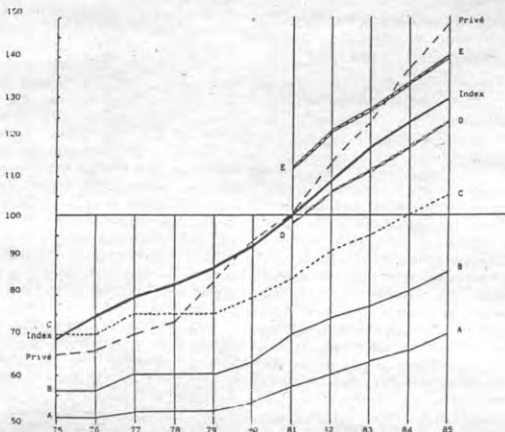
Een reden voor deze afbraakpolitiek — behalve het toverwoord "besparingen" — heeft men dan ook niet. Het hele beleid rond onderwijs mist bijgevolg enkele voorwaarden die een goed beleid toch mag hebben: een gefundeerde visie en kennis ter zake. Je kan trouwens de ideologische eerlijkheid in vraag stellen van iemand die zich ACW-er noemt maar als minister er geen groter genoegen in schijnt te vinden dat het personeel van de sociale sector — mensen die zich een kwarteeuw uit de naad gewerkt hebben om enkele kristelijke waarden als solidariteit en medemenselijkheid in de praktijk om te zetten — een gemene trap in de rug te geven. Z'n beleidsvoorstellen laten immers duidelijk zien dat hij geen greintje respect en waarde kan opbrengen voor 25 jaar "hard labour" aan een sociale sektor. Als ergens een dergelijke minachting ongepast is, dan zeker bij deze veelal idealistische lieden die, ondanks een continue belemmering van hogehand, er toch in geslaagd zijn een waardevolle dienstverlening uit te bouwen. Maar ja, democratisering van het onderwijs is heden ten dage geen prioriteit meer. Democratisering van de golfspoor, daar komt het op aan!

Walter Pauli

Veto, jaargang 13 nr 17 dd. 5 februari 1987

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
Hoofdredaktie: Didier Wijnants
Redaktiesekretaris: Hilde Devöghele
Redaktie: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Jan Huysse, Erwin Jans, Trui Moerkerke, Carla Rosseels, Marc Sys, Koen Van Muylem, Peter Vermeiren
Doka: Pascal Grooten, Jeroen Revalk, Peter Vermeiren
Zetwerk: Marc Heeren, Jan Huysse, Filip Huyzenzutter, Trui Moerkerke, Koen Van Muylem, Didier Wijnants
Lay out: Joost Bollens, Geert Coene, Marc Heeren, Jan Huysse, Trui Moerkerke, Lode Desmet, Carla Rosseels, Geert Stubbe, Jan Van Der Linden
Huistekenaars: Peter Carmen, Tuur Ruytjens
Medewerkers: Joost Bollens, Peter Breugelmans, Johan Coolen, Walter Pauli, Luc Purnelle, Christophe Verbiest
Eindredaktie: Marc Heeren en Trui Moerkerke

Oplage: 8000 exemplaren
Drukkerij: Rotatyp Brussel
Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

Evolutie van de huurprijzen in de privé sector (gemiddelden) en de universitaire residenties van de sociale sector (categorien A, B, C, D, E) -

Universitaire begroting

vervolg van p. 1

daarin de verhoging van de inschrijvingsgelden al mee ingerekend in 1986. Dit dus in duidelijke tegenspraak met wat op RvS werd meegedeeld. In figuur 2 wordt duidelijk gemaakt hoe volgens de begrotingen uitgedeeld op Akademische Raad het geld zijn weg vindt. Hieruit blijkt dat de verhoging van de inschrijvingsgelden voor het academiejaar 1986-1987, in tegenstelling tot wat men beslist had, zijn weg niet vindt naar de sociale sektor. Maar blijft hangen in het eigen patrimonium van de KU Leuven, waardoor een eenmalige winst van 42 miljoen ten koste van de studenten wordt verzezenlijkt.

Hierover ondervraagd door de studenten, zocht algemeen beheerder Tavernier eerst zijn heil in het probleem van de cash-flow. De universiteit krijgt het geld van de inschrijvingsgelden slechts binnen in de maanden september tot januari, dit terwijl de sociale sektor al geld nodig heeft in het begin van het jaar. Daarom zou geld van het voorgaande jaar herbruikt worden. Vanuit studentenzijde werd hierop gereplekeerd dat als we ten eerste de universiteit in zijn geheel bekijken, er over miljarden gepraat wordt in plaats van over miljoenen. Waarbij er zeker ook inkomsten zullen zijn die volledig in het begin van het jaar worden gehaald. Zodat dit probleem wel sterk geminimaliseerd kan worden. Ten tweede kan men niet onder het feit uit dat als de boekhouder de exploitatie 1986 opmaakt, er 42 miljoen meer inschrijvingsgelden zullen zijn ingeschreven, waar geen bestemming is aan gegeven. Dit moest Tavernier ook toegeven. De 42 miljoen kwam hij dan ook met een tweede oplossing aandragen. De 42 miljoen zal in een reservepot gestoken worden waar alleen de sociale sektor op aanspraak kan maken. Die kan dat dan gebruiken voor bijvoorbeeld de

bouw van een nieuwe centrale keuken van Alma en enkele dringende verbouwingen.

Het is echter eigenaardig dat niemand binnen de sociale sektor op de hoogte is van dat eventueel spaarpotje van 42 miljoen of er zelfs maar mee rekening houdt. Dit terwijl iedereen in de sociale sektor druk op zoek is naar nieuwe noodzakelijke middelen. Het lijkt er dan ook zeer sterk op dat de universiteit, al of niet met voorbedachte rade, trachtte om een eenmalige winst van 42 miljoen ten voordele van het eigen patrimonium te maken. Aldus profiterend van de sfeer van inleveringen en besparingen, die er in ons land heerst, en met het goedkoop argument van cash-flow. Toen ze hier

echter bij betrappt werd, zocht ze dan koortsachtig naar een uitleg voor deze daad. De enige daad die ze nu kan stellen is de teruggave van het teveel gevraagde inschrijvingsgeld.

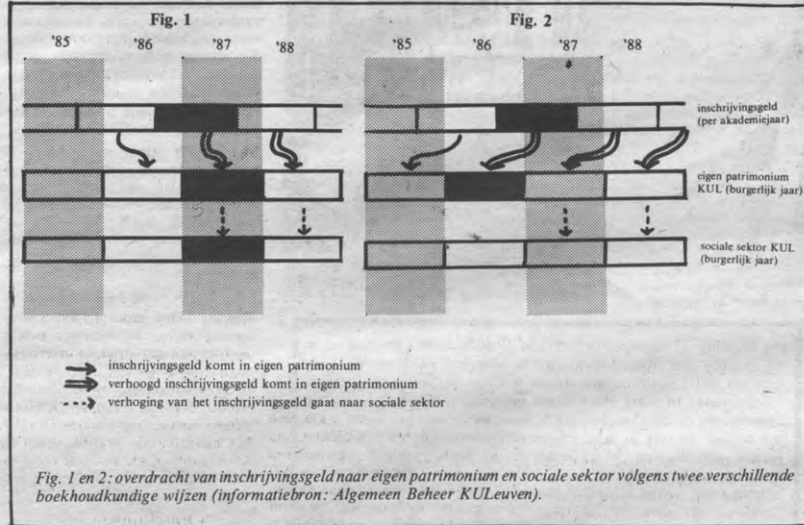
Uit de cijfers blijkt duidelijk dat zelfs indien men akkoord gaat met het gebruik van inschrijvingsgeld voor de sociale sektor, het inschrijvingsgeld 1 jaar te vroeg is verhoogd. Dit moet dan ook ongedaan gemaakt. Het gebruik van de overtollige 42 miljoen voor investeringen in de sociale sektor is slechts een verschuiving van gelden.

Geen zekerheid

Op de RvS van vorige week vrijdag kwam prof. Masschelein met een derde oplossing naar voren. Prof. Tavernier

zou de ganse zaak hebben laten onderzoeken en alles zou berusten op een fout van de boekhouder. De uitleg zoals ze oorspronkelijk vorig jaar op de RvS was meegedeeld, was de enige juiste (zie fig. 1). Zodat er van achterhouden van gelden geen sprake was. Het is wel eigenaardig dat deze versie 1,5 week na de eerste concrete vraag van studentenzijde (op Akademische Raad van 19 januari) kwam. Zodat wij jammer genoeg nog altijd geen zekerheid hebben over welke figuur overeenstemt met de realiteit. En u als lezer ook niet. Met deze 42 miljoen is het echter nog niet afgelopen. Voor volgende week beloven we u nog meer — zij het iets minder mysterieus — miljoenen die te maken hebben met de verhoging van de inschrijvingsgelden.

Peter Breugelmans
Marc Sys

Onder het mom van terrorisme

Senator Aelvoet stelde enkele weken geleden in het Parlement een aantal vragen in verband met het rijks-wachtoptreden tijdens de recente studentenprotesten (zie pagina 6). Er waren toen echter nog andere krachten aan het werk: minder opvallend weliswaar, maar daarom waarschijnlijker des te gevaarlijker. Ook daarover werd minister Michel geïnterpelleerd maar hij liep er in een wijde boog omheen.

Een eerste — bijna ongeloofwaardig — voorval deed zich voor op vrijdag 28 november, na het 'ontnuimen' van de Naamsestraat. Zo'n goeie 500

studenten, die niet opgepakt waren, verzamelden op de binnenplaats van het Hogeschoolplein — amper 200 meter — waagden twee BOB-ers het om een manifestant te (proberen) arresteren. Hierbij trok één BOB-er prompt zijn revolver. De manifestant slaagde erin, met behulp van een vriend, zich los te rukken zodat de BOB-ers alleen een jas overhielden. De omstaanders waren hevig geschrokken en de BOB-ers vluchtten weg.

De bedreigde manifestant kreeg nadien zelfs een proces-verbaal wegens "weerspannigheid". De andere manifestant werd op 2 december *klemgereden* door de BOB en voor ondervervoerd *meegenomen*. Tijdens het onderhouden uitte één van de BOB-ers de volgende bedreiging: "De volgende keer mikken we niet alleen, maar schieten we ook".

Bij deze aangehaalde feiten stelt senator Aelvoet de vraag of er een intern onderzoek ingesteld is naar dit incident en wat het trekken van een revolver kan wettigen. Michel bevestigt de aanhouding en het proces-verbaal maar probeert dit te motiveren door te stellen dat de rijkswachter door een manifestant aangevallen werd. Het trekken van een pistool wordt gewoon ontkend, alhoewel zeker 10 getuigen dit kunnen bevestigen.

BUR 873

Op 8 december zijn er wagens van het type Fiat Panda — één van de nummerplaten was BUR 873 — in Leuven gesignaleerd. Nu rijden er wel meer dergelijke auto's in Leuven, maar typerend was dat ze vooral bedrijvig waren in de buurt van overvalwagens en rikswachtkombi's. Mevrouw Aelvoet vraagt naar hun functie en Michel antwoordt dat hij "over de beschreven voertuigen om veiligheidsredenen niet in het openbaar kan antwoorden". Hij weet er dus alles van, maar zwijgt erover.

Volgens de informatie van de Aga-

lev-senator zijn er tijdens de betogingen ook POSA-eenheden ingezet (POSA is een franstalig letterwoord dat staat voor Protection, Observation, Soutenir, Arrestation). De senator wil weten of de POSA-eenheden inderdaad in Leuven ingezet zijn en wijst erop dat ze in feite opgericht zijn ter bestrijding van de criminaliteit en het terrorisme.

In zijn antwoord heeft minister Michel het wel over de oprichting van de POSA-teams, maar antwoordt niet op de vraag of ze in Leuven ingezet zijn. Nochtans werd in de openbare kamerkommissie van Landsverdediging van 6 januari laatstleden door ridder De Donnée toegegeven dat POSA-eenheden "wellicht" ingezet werden tijdens de studentebetogingen. Evenmin antwoordt Michel op de fundamentele vraag dat het helemaal de taak van de POSA-eenheden *niet* is om een studentebetoging gade te slaan.

Dubieus

De aangehaalde feiten roepen verschillende vragen op. Het nietszeggende antwoord van de minister wijst erop dat de feiten inderdaad op dubieuze praktijken wijzen, die liefst niet openbaar gemaakt worden. Gelukkig kan de minister zich verstoppen achter het argument van de "veiligheid".

Meer fundamenteel roepen de feiten ook vragen op in het licht van de hervormingsmaatregelen met betrekking tot de rijkswachter en de maatregelen "ter bestrijding van het terrorisme", zoals dat zo mooi heet. Eén aspect van die wet wil het gebruik van vuurwapens door de rijkswachter veruimen. Een ander aspect betreft de oprichting van die beruchte POSA-eenheden. Weliswaar ter bestrijding van het terrorisme, maar dat is een vlag die verschillende ladingen dekt: in de praktijk worden ze blijkbaar vooral gebruikt om sociale onrust te bestrijden.

Is het verband tussen de bovengenoemde feiten en deze wetswijzigingen toevallig? Als je een moment stilstaat bij de feiten, stel je onvermijdelijk de vraag: van welke kant komt het terrorisme eigenlijk?

REDAKTIONEEL

Veeleer

De KULeuven vierde deze week feest. Niet dat de plechtigheden zo sfeervol verliepen — integendeel: we kregen de indruk dat het dit jaar maar een kleurloze bedoening was — maar de universiteit is nu toch weer eens in het nieuws geweest, en heeft kans gezien om haar 'prestige' alle eer aan te doen.

Toch kunnen we niet juichen: de keuze van de drie doctores honoris causa is eerder pover te noemen. Niet dat de ontdekker van het Aids-virus een dergelijke onderscheiding niet toekomt, hoewel de man thuis al een hele kast vol van die eritels heeft. Wat opvalt is het gebrek aan moed in de keuze: met Jacques Delors werd gekozen voor een Europees topman, niet onbelangrijk in het kader van kredieten van de Europese Gemeenschap aan wetenschappelijk onderzoek. De KULeuven heeft dat goed gezien, en dat had men in Louvain-la-Neuve blijkbaar ook door. Daar was de reactie dan ook: wij geven Delors ook een eredoctoraat, dan hinken we niet achter. Zelig eigenlijk.

Bedenkelijker nog dan de keuze van Delors is die van Mgr. Daelemans. De directeur van het katholiek onderwijs is meer dan wie ook een "man van de ziele": zijn doelstellingen zijn niet van algemeen maatschappelijke aard, maar volledig verbonden aan de Guimardstraat. Dat de KULeuven hem tot eredoctor maakt, getuigt niet alleen van een enge visie, maar ook van politiek opportunisme: met het katholiek onderwijs de rangen sluiten ter verheerlijking van het katholiek onderwijs.

In die optiek is het dubbel jammer dat de kandidaat die de studenten op de Akademische Raad naar voren hadden geschoven, en die tot veler verbazing ook verkozen werd, namelijk bisschop Hurley van de Zuidafrikaanse bisschoppenconferentie, niet op het feest kon aanwezig zijn en in laatste instantie vervangen werd door Gallo. Met Hurley zou de KULeuven een duidelijk standpunt innemen tegen de apartheidspolitiek, wat de studenten op Akademische Raad reeds lang pogen los te weken. Omdat Hurley om louter praktische redenen dit jaar geen eredoctor kon worden, ligt het echter voor de hand hem in 1988 met de titel te eren. De Akademische Raad wilde daartoe echter niet beslissen. Waarom kan voor Hurley niet, wat voor een andere 'prominente figuur' wel kon? Afspraak in 1988?

Werkgroep Literatuur

Op 3 februari ging in 't Stuc een nieuwe cursus van start: krachtlijnen van de roman. Gedurende 10 avonden zullen een aantal beroemde romans worden besproken. Van de deelnemers wordt gevraagd het te bespreken werk vooraf te lezen. Doet men dat niet dan is dat nog geen ramp. De sprekers zullen steeds een korte inhoud en enkele fragmenten uitdelen. Moderne bestellers werden bewust vermeden, omdat er een zekere afstand nodig is tot het werk, als men er iets van wil leren. De laatste avond is specifiek voor schrijvers en zal handelen over de aspecten van de moderne romantheorie die relevant zijn voor wie zelf schrijft. Dit staat enigszins los van de rest van de cursus.

Wie interesse heeft kan zich nog steeds inschrijven (al is de eerste les al voorbij) op kan inlichtingen inwinnen bij Hans Devroe (016/22.93.24). □

DE
BLAUWE SCHUIT
VISMARKT, LEUVEN 016/22.05.70

HET RUIM VOL DRANK EN LICHTE GERECHTEN.
EEN OASE IN HET CENTRUM VAN DE STAD.
WINTERTERRAS. ZOMERTUIN. DAKZAALTJE.
EEN DEKOR DAT NAAR BOGARTS CASABLANCA RUIKT.

DOELEINDEN... KOM EENS LANGS OF BEL ONS 016/22.05.70

Marc Sys

Ernest Mandel

"Ik geloof niet in Marx"

Professor Ernest Mandel is een orthodox marxist die grote bekendheid verwierf in de zestiger jaren. In 1962 publiceerde hij *Traité d'économie marxiste*, dat werd vertaald in ettelijke talen en nog steeds geldt als een standaardwerk op het gebied van de marxistische economie. De laatste jaren is zijn roem wel wat gaan tanen, maar hij blijft zeer spraakzaam. Wij zochten hem op.

Veto: Marx leefde in de vorige eeuw. Hij bekeek de toenmalige maatschappij door de ogen van de toenmalige mens. Is zijn denken, en meer specifiek zijn economisch denken, nog aktueel vandaag?

Mandel: «Marx was geen empirist. Het ging hem niet in de eerste plaats om het optekenen en het verklaren van wat er zich onder zijn ogen afspeelde. Het ging hem er in de eerste plaats om te begrijpen hoe de 19de eeuwse maatschappij ontstaan was, hoe ze zich ontwikkelde en waar ze naartoe zou gaan. Ik geloof dat de geschiedenis van de 20ste eeuw het wetenschappelijk karakter van de door Marx ontdekte bewegingswetten van het kapitalisme heeft bevestigd. Trouwens, de maatschappij van de 19de eeuw was veel minder zuiver kapitalistisch dan de maatschappij van de 20ste eeuw. Marx is dus veel meer een denker van de 20ste eeuw dan van de 19de eeuw.»

Veto: Welke bewegingswetten ontdekte Marx dan?

Mandel: «Ik zal er enkele opsommen, maar vergeet niet dat dit nu bijna banaliteiten zijn geworden, die men in zijn tijd heeft geloofd, maar die nu door vrijwel iedereen worden aanvaard. Ten eerste is er de geweldige dynamiek van het kapitalisme in de richting van vervanging van menselijke arbeid door machines. Met andere woorden de voortdurende technologische vernieuwing en omwenteling. Wie betwist dat vandaag nog?»

«Ten tweede de tendens tot groeiende concentratie en centralisatie, tot er maar een paar bedrijven per bedrijfstak overblijven. Ten derde de daaruit voortvloeiende polarisatie van de maatschappij tussen een geweldige massa aan loon- en weddetrekkenden en een beperkte groep van kapitaalbezitters. Wie kan dat betwisten wanneer wij vandaag een reeks landen hebben waarin de loon- en weddetrekkenden meer dan 90% van de actieve bevolking uitmaken, waar dat in de tijd van Marx ten hoogste 50% was?»

(foto Peter Vermeiren)

Op dinsdag 17 februari organiseert WAEK (Werkgroep Andere Economie) een debat tussen Ernest Mandel (VUB) en Paul De Grauwe (KUL). De organisatoren plakten er de suggestieve titel "Vrije markt of Karl Marx tegen de Krisis?" op. En dat is niet overdreven: de standpunten van Mandel en De Grauwe liggen zeer ver uiteen; en ook in hun redeneerstijl kunnen ze als tegenpolen gezien worden, zo blijkt zeker ook uit de interviews die Veto met beide had. Mandel is een idealist, die spreekt in algemene termen over weinig concrete dingen. De Grauwe daarentegen is "realist", in die zin dat zijn opvattingen volgen uit een bedrijfseconomische benadering. Ook zijn "filosofie" is op die slappe basis gebouwd, waarbij zonder scrupules het één en het ander over dezelfde kam gehaald wordt. (DW)

«Ten vierde, de tendentiële daling van de winstvoet. Van doorsnee winstvoeten van 25, 20, 15% was er met de jaren een graduele daling tot 7, 6, 5% en minder.»

«Vervolgens, wat daaruit voortvloeit, de onvermijdelijke tendens van het kapitalisme tot periodieke crises van overproductie en ondertewerkstelling die, zo zegde Marx, tussen de 5 en 10 jaar plaatsvinden.»

Veto: En dit alles zou aanleiding geven tot de ineenstorting van het kapitalisme?

Mandel: «Marx heeft gezegd dat de mensen hun geschiedenis zelf maken. De geschiedenis is niet het automatisch produkt van economische wetten. Marx heeft enkel voorspeld

dat het kapitalisme onvermijdelijk toestuurt op een fase van crisis. De uitkomst van zo een crisis hangt af van de krachtsverhoudingen, van een reeks van subjectieve historische factoren.»

«Er zijn twee manieren waarop een lange periode van crisis van een bepaalde produktiewijze kan aflopen. Ofwel met de ondergang van de heersende en de overheerste klasse, ofwel met de overwinning van de overheerste klasse, in dit geval de arbeidersklasse. Beide uitkomsten zijn mogelijk. Marx was geen fatalist, hij heeft nooit aan de fatale overwinning van het socialisme geloofd.»

Veto: Naar analogie met de uitspraak van Marx dat religie de opium van het volk is, wordt er wel eens beweerd dat marxisme opium is voor de intellek-

tuelen. Men spreekt in dat verband ook van een "gedesakraliseerd messianisme". Is marxisme volledig wetenschappelijk of is het ook voor een stuk een geloof?

Mandel: «Ik wil die vraag niet geheel negatief beantwoorden. Sinds de Franse revolutie worden de intellectuelen geconfronteerd met een enorme tegenstelling. Enerzijds werd het programma van de revolutie verwezenlijkt. Maar anderzijds werd daarmee het maatschappelijk probleem niet opgelost. De intellectuelen zochten een antwoord, en het marxisme geeft dat antwoord. Voor zover dat antwoord zuiver kontemplatief is, heeft het dezelfde functie als de religie. Het stelt gerust, geeft een gevoel van superioriteit, "wij hebben alles begrepen, de geschiedenis werkt voor ons".»

«Bij Marx is er echter een bijkomstige dimensie. Hij heeft een geweldige plichtethos als motivatie van zijn leven, niet als motivatie van zijn wetenschappelijk werk, die twee zijn streng gescheiden, maar ook verbonden. Streng wetenschappelijke gegevens in dienst van een politiek-morele taak.»

Veto: In welke mate is marxisme dan voor u zelf een geloof?

Mandel: «Ik geloof niet in Marx. Ik heb de wetenschappelijk-rationele overtuiging dat marxisme de enige samenhangende verklaring is voor de ontwikkeling van de menselijke geschiedenis. Dat is een streng wetenschappelijke visie op de werkelijkheid.»

Veto: Wat is streng wetenschappelijk?

Mandel: «Men moet de feiten aanvaarden en ze coherent verklaren. Daarom kan een orthodox marxist de stalinistische/maoistische definitie van 'burgerlijke wetenschap' niet aanvaarden. Wat wetenschappelijk is in de produktie van burgers is niet burgerlijk. Verder stel ik vast dat vele theorieën de problemen ontwijken. Nochtans, kennis is niet verboden. De wereld lijdt niet aan een teveel aan kennis, integendeel.»

Veto: U bent lid van de Socialistische Arbeiderspartij (SAP), de Belgische afdeling van de Vierde Internationale, die eerder trotskistisch is geïnspireerd.

Mandel: «Wij zijn trotskistisch zoals de geuzen geuzen waren, dat is een naam die anderen ons geven. Wij houden de erfenis van Trotsky, de Lenin van "Staat en Revolutie" en Rosa Luxemburg in stand. De bevrijding van de werkende klasse kan alleen het werk van die klasse zelf zijn. Niemand anders kan dat in hun plaats doen. Er is wel een revolutionaire voorhoede partij nodig, maar een partij mag nooit een doel op zich worden.»

Met andere woorden geen burokratiserende massaorganisaties zoals de socialistisch-demokratische partijen, noch stalinistische partijen waarin de massa ondergeschikt is aan het behoud van de partij. Daarom is de diktatuur van het proletariaat voor ons enkel denkbaar in de vorm van een raden-

democratie: een democratisch verlopen konstruktie van basisdemokratische organen.»

Veto: En het recht op vrije meningsuiting?

Mandel: «Wij zijn voor politiek pluralisme. De vrijheid van de massa haar eigen vertegenwoordigers te kiezen, mag niet in vraag gesteld worden. Een arbeidersmacht in Vlaanderen moet ook de mogelijkheid hebben een katholieke vertegenwoordiger te kiezen. Anders onderdruk je een groot deel van de arbeiders zelf. Wij staan volledig achter de woorden van Rosa Luxemburg, die zei dat vrijheid altijd de vrijheid van de andersdenkenden is. Eén van de meest grappige formules van Mao — dat was een echte grapjas — staat in de grondwet van China. Onder de rechten van het volk is het eerste recht het recht "de juiste politieke lijn van de Chinese kommunistische partij te volgen". Volgens ons zijn rechten wel iets breder, recht is ook de vrijheid van de andersdenkenden.»

Veto: Men kan moeilijk naast het feit kijken dat klein links maar weinig mensen weet te boeien, terwijl bijvoorbeeld na de vorige wereldoorlog wel heel wat mensen de revolutionaire rangen vervoegden. De slinger van de geschiedenis?

Mandel: «Ik denk dat het ingewikkelder is dan dat. Dit proces is de resultante van verschillende factoren. Vooreerst was er de betrekkelijke welvaart van het kapitalisme en de bewaamheid van het kapitalisme om reële toegevingen te doen. Dat was een uitstekende voedingsbodem voor het reformisme. Dan kwam de crisis, maar die leidde in haar eerste fase tot een politieke radikaliserende, omdat de arbeidersklasse in het defensief werd geworpen. Voorts lijdt die klasse onder de ontgoocheling die op twee grote illusies volgde. De eerste was de gradualistische illusie. Voor de 1ste wereldoorlog en tussen de twee oorlogen in, had men het gevoel en het geloof dat het kapitalisme zijn eigen ondergang aan het graven was. "De geschiedenis gaat met ons, onze triomf is onvermijdelijk". Na 1917 ontstond een tweede illusie waarin de overwinning van het socialisme werd gelijkgesteld aan de overwinning van de Sovjet-Unie.»

«Vandaag zijn we in een bijzondere situatie aanbeland. De arbeidersklasse is niet geteigreerd in het kapitalisme. Ze is kritischer dan ooit tevoren, zeker de jongere generatie. Maar er bestaat wel een reusachtig scepticisme wegens schappelijk bestel in grote explosieve massa-akties tot uiting. En van daaruit zal op de duur een vernieuwing van de brede arbeidersbeweging wel mogelijkheden hebben. Haar voedingsbodem is en blijft de structurele crisis van het kapitalisme, de crisis van de burgerlijke maatschappij en al haar waarden.»

Joost Bollens
Peter Vermeiren

Kasteelkonzert

Dat Wetenschap en muziek zeer goed samengaan, is reeds langer dan vandaag gekend. Zo werkte het muzikale genie J.S. Bach met bijna wiskundige modellen. Dat er zich aan de fakulteit Toegepaste Wetenschappen zoveel muzikanten bevinden, mag in deze kontekst dan ook niet verwonderlijk zijn.

Zo hebben een twintigtal enthousiastelingen kleine muzikale groepjes en zelf een groot ensemble gevormd. Gedurende een half jaar hebben zij met veel ijver en plezier een repertoire ingestudeerd. En dit is de oorsprong van het Kasteelkonzert, georganiseerd door VTK in samenwerking met de fakulteit Toegepaste Wetenschappen en het KVIV.

Het konzert vindt plaats op woensdag 11 februari om 20u in de ruime proklamatiezaal van het Arenbergkasteel, Kard. Mercierlaan, Heverlee. Het kasteelensemble, bestaande uit professoren, assistenten en studenten van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen zal werken van Bach, Barber, Haydn en nog vele anderen ten gehore brengen. Ook wordt een komische Symfonietta classica con Opera van J. Outland uitgevoerd. De toegang is gratis. □

ONDER
DROEFMUSIKEN

en als wij ze nu es zeiden dat we ze belazeren, zou dat er de vlam weer injagen denk je? ..

MET ACCO'S SCHRIJFMACHINES
KAN JE ALLE RICHTINGEN UIT

Kantoorhandel
Tiensestraat 129 acco

Advertentie

Paul De Grauwe

"De belastingen nu verlagen is zinloos"

Paul De Grauwe is liberaal ekonoom wiens gedurfde uitspraken reeds eerder aanleiding waren van controverse. Zijn hele theorie is opgebouwd op één (simpele) basisfilosofie: economische problemen kunnen opgelost worden door vrij initiatief. De weerslag van een meer dan twee uur durend interview met de man die als mens veel zachter is dan zijn harde uitspraken doen uitschijnen.

Veto: Is het mogelijk dat in deze tijd een groot econoom ook een filosoof is? Een van uw grote voorbeelden, Adam Smith, combineerde beide wetenschappen.

De Grauwe: "In die tijd werden de menswetenschappen in al hun aspecten gedacht; vanuit economische, filosofische, psychologische hoek. Nu is het onmogelijk om meerdere wetenschappen op professionele basis te combineren. Een econoom kan de filosofie beoefenen, maar alleen als amateur. Dat is het gevolg van de steeds toenemende specialisatie. Men kan dat betreuren, maar ze is onvermijdelijk. Specialisatie leidde tot een vooruitgang in en uitbreiding van onze kennis."

Dat professor De Grauwe een liberaal mensbeeld aankleeft is geen geheim. Een visie waarin het individu zijn lever op zijn manier organiseert en dit op een voor hem/haar zo nuttig mogelijke wijze. Een theorie die voortvloeide uit het klassieke denken (Adam Smith, David Ricardo,...) van de 19de eeuw. Op economisch vlak houdt dit een laissez-faire politiek in. Welke inhoud geeft Paul De Grauwe aan het liberaal mensbeeld?

"Je hebt het recht de inhoud van je leven zelf te bepalen. Een derde heeft daar geen recht op. Als voor mijnheer X centen verzamelen van belang is, dan is dat zijn zaak. Net zoals we geen oordeel uit te spreken hebben over mevrouw Y bij wie de honger uit de wereld helpen hoog in het vaandel staat. Dit is een individualistische houding in de zin dat het individu zelf de verantwoordelijkheid draagt voor wat voor hem geluk betekent en voor de wijze waarop hij dat nastreeft. Er is geen instantie buiten ons die zegt wat goed of slecht is."

Veto: Als die instantie er niet is, riskeert men toch bozigen: ik beslis zelf wat ik wil doen, iemand anders ook. Maar door mijn keuze kan ik de beslissing van de ander beperken. Zodat men terecht komt in een systeem van het recht van de sterkste?

De Grauwe: "Het is inderdaad het oude probleem van mijn vrijheid die beperkt wordt door de vrijheid van anderen. In economische termen: ik doe wat ik wil zolang er geen eksternaliteiten zijn (effecten van een handeling die nadigt zijn voor mensen die niet bij die handeling betrokken zijn, nvdr). Wanneer er wel schade berekend wordt dan moet deze vergoed worden en wanneer de schade zeer groot is (b.v. doodslag), moet men de handeling verbieden."

Veto: Een overheid is noodzakelijk?

De Grauwe: "Inderdaad. De overheid heeft essentiële taken: o.a. het doen respecteren van rechtsregels, het voorzien in kollektieve goederen en diensten. Maar ik verzet me tegen haar paternalisme op zoveel domeinen. De overheid is ook een instantie geworden die zegt wat goed en wat slecht is voor ons. Wij zelf, als individuen, weten het best wat goed voor ons is."

Een theorie die inderdaad erg mooi overkomt. Maar die toch ook haar valstrikken heeft. Een voorbeeld: regelmatig bereiken ons beelden uit ontwikkelingslanden met ondervoede mensen, die wel vaak een teevet bezitten, slonk sigaretten en flessen sterke drank hebben, door de reclame aangepaard... Ook dit is het gevolg van mensen vrijlaten. Is informatiedoorstroming en een doorgedreven scholing voldoende of moet de overheid verder gaan?

De Grauwe: "De overheid dient de mensen te informeren over de schadelijke effecten van alcohol, sigaretten, e.d. Maar als een volwassen individu alcoholik wil zijn, mag je dat niet verbieden."

Veto: En de externe effecten?

De Grauwe: "Die zijn er uiteraard. Tegen een alleenstaande alcoholik kan je niet optreden. Maar als hij regelmatig zijn gezin afroeft, dar stelt dit een moeilijk probleem. Ik geef toe dat ik niet weet hoe we dit moeten aanpakken."

Veto: Indien we u volgen, dan zou ook druggebruik niet mogen verboden worden?

De Grauwe: "Je hoeft het niet aan te moedigen en je moet mensen inlichten over de schadelijke gevolgen. Maar verbieden: zeker niet."

De afgelopen maanden hebben studenten heel wat leven gebracht in wereldsteden als Brussel, Parijs en Madrid. Ze protesteren tegen de barrières in het hoger onderwijs, zowel op onderwijs-technisch (numerus clausus) als sociaal (inschrijvingsgelden, studiebeurzen) vlak. In z'n laatste boek *De zichtbare hand* rept prof. De Grauwe geen woord over het onderwijs. Geen interesse, mijnheer de professor?

Wel, als je met je neus in de lucht wil kijken, doe het dan.

(foto Pascal Grooten)

De Grauwe: "Toch wel. Je moet een onderscheid maken tussen lager (en eventueel middelbaar) onderwijs enerzijds en hoger onderwijs anderzijds. Het lager onderwijs is in grote mate een kollektief goed. (Een kollektief goed heeft als hoofdenmerk dat het bestaan ervan aan iedereen ten goede komt. In een vrij marktsysteem komen te weinig van deze goederen tot stand. Vandaar dat de overheid als taak heeft deze te subsidiëren. Ook zal de beslissing over hoeveel van deze kollektieve goederen moeten geproduceerd worden langs de politieke weg moeten gebeuren, nvdr) Lager onderwijs is dus een kollektief goed omdat b.v. de alfabetisering van onze jongeren daar tot stand komt, dat heeft pas nut als meerdere mensen gealfabeteerd worden. Als men de enige persoon is die kan lezen of schrijven, dan heeft men daar niet veel aan. Het is dus normaal dat onderwijs gratis ter beschikking wordt gesteld. Hoger onderwijs is niet in dezelfde mate een kollektief goed. Ze heeft wat van de twee: een kollektief en een privaat goed. Dit laatste betekent dat degene die universitair onderwijs heeft gekregen ook een groot deel van het voordeel geniet (hoger inkomen, betere job). Het lijkt me dan ook redelijk dat degene die zoveel krijgt van de gemeenschap hiervoor ook bijdraagt. Laten we dit even concreet toepassen. Een student kost een kwart miljoen per jaar (gemiddeld) aan de gemeenschap. Op dit ogenblik betaalt hij/zij een inschrijvingsgeld dat 5% vertegenwoordigt van de echte kostprijs. De rest wordt betaald door de gemeen-

schap, dus ook door mensen die geen universiteit hebben genoten. Is dit redelijk? Is het voordeel dat de student verkrijgt van zijn universitaire studies slechts 5% waard van wat de gemeenschap in hem geïnvesteerd heeft?"

Paul De Grauwe studeerde aan het eind van de jaren '60 politieke en economische wetenschappen aan de KUL. Dat hij medestudent was van een andere controversiële Paul, weten weinig mensen. En dat hij links dacht is nog veel minder bekend.

Veto: Vergelijk nu eens met toen.

De Grauwe: "De huidige studentengeneratie is duidelijk anders. Toen werd er geflirt met het Marxisme. We gingen zelfs Marx blokken bij UFSIA-prof. Van Bladel. Met Paul Goossens had ik weinig contact omdat hij altijd broste. Het was de man van de actie."

Veto: En was u de denker?

De Grauwe: "Nee, toch niet. In de loop van de jaren '70 heb ik ingezien dat ik verkeerd was. Maar ik heb nog steeds het grootste respect voor mensen als een Mandel."

Paul De Grauwe verklaarde ooit dat "de uitbouw van de 'sociale zekerheid' in België op den duur geleid heeft tot meer sociale onzekerheid". Maar als men de sociale zekerheid vergelijkt met dertig jaar geleden is dat toch een sterke uitspraak. En hij geeft dat ook toe, maar verduidelijkt dat hij die vergelijking niet heeft willen maken. Hij wou de nadruk leggen op het feit dat de sociale zekerheid niet steeds terecht komt bij de mensen die het nodig hebben.

De Grauwe: "De sociale zekerheid wordt verspreid onder mensen die ze

afdelingen moeten geprivatiseerd worden. Er is geen reden waarom de RTT een monopolie moet behouden van de verkoop van telefoontoestellen. Men kan hier best de vrije markt laten spelen, waarbij de abonnee zich in de winkel of grootwarenhuis de telefoon van zijn keuze aanschaft. Wat nu reeds vaak gebeurt."

"Waarom doen private bedrijven het beter dan staatsbedrijven? Op dit moment dienen staatsbedrijven vooral om mensen te plaatsen. Zoveel van die partij en zoveel van de andere. Men kiest iemand om zijn politieke kleur, niet om zijn kwaliteiten. Daarom geef ik de voorkeur aan privebedrijven, ook al hebben die dan een monopolie. In dit laatste geval kan de overheid wel reglementerend optreden om te beletten dat deze private monopolie hun machtspositie zouden misbruiken."

Veto: U behoort tot de grote generatie veertigers onder de profen, die begin jaren '70 en masse werden aangeworven bij de uitbreiding van de unief.

De Grauwe: "Dat klopt. De uitbreiding van de unief was een positief gevolg van de democratiseringsgedachte. Alhoewel daar toen zeker erge flaters geslagen zijn. De profen voor het leven benoemde er zo één. Op korte tijd benoemde men een pak profen voor het leven waardoor de eerstkomende twintig jaar weinig plaatsen vrijkamen. Assistenten hebben dus geen kans om een trapje hoger te klimmen, geraken gedemotiveerd, misschien zelfs gedepimeerd. Een alternatief en beter systeem is de profen een contract van bijvoorbeeld vier jaar aanbieden. Dat contract is voor vernieuwing vatbaar en eventueel — maar dat is niet noodzakelijk — kan de prof na enkele termijnen voor het leven benoemd worden. Het evalueren van de prof zou dan kunnen geschieden aan de hand van de publicaties in internationale tijdschriften."

Kultuur: het lijkt voor vele mensen De Grauwes stokpaardje. Maar dat is duidelijk niet zo. Al is men in de culturele sektor wel "geschokt" door zijn uitspraken in verband met cultuur. Van zodra we echter cultuur aanraken is er één zinnetje dat vaak terugkeert: "Ik ben een teoretikus".

Veto: Uw voorstel is: als een cultuuvorm voor subsidie in aanmerking wil komen, moet een meerderheid van de bevolking hiermee instemmen.

De Grauwe: "Misschien even verduidelijken welke gedachte hieraan ten grondslag ligt. En als voorbeeld kunnen we het theater nemen. Op dit moment worden subsidies voor meer dan 80% van de inkomsten van het theater. Minder dan één vijfde is afkomstig van de toeschouwers. Gevolg is dat de politici en de administratie onrechtstreeks de programmatie beïnvloeden omdat de theatermakers zich zullen bewegen op het politieke terrein. Ze zullen aan politiek

STUDENTENJOB

GEZOCHT:
5 studenten voor promotie-actie aan de K.U.L. Leuven

- * goede verdienste
- * enkele uren per week
- * team work

Bel: 02/345 37 09
na 20 uur

Of schrijf naar:
Erwin De Spiegeleire
Generaal
Eisenhowerlaan 137
1030 BRUSSEL

moeten doen om de centen te krijgen, in plaats van teater te maken waar de mensen naar komen kijken. We kunnen dit probleem oplossen door de subsidiering afhankelijk te maken van het aantal verkochte entreekaartjes. Dit zal de theaterproducenten dwingen meer oog te hebben voor wat er leeft bij het publiek. Een ander probleem is hoe groot de subsidiering moet zijn. Ik ben van oordeel dat deze vandaag ekstravagant hoog is. We mogen, denk ik, aan de theaterbezoeker vragen meer bij te dragen tot een produkt waarvan hij het genot heeft. In plaats van de belastingbetaler hiervoor te doen opdraden."

Veto: Bestaat er geen gevaar dat er drempels worden opgeworpen. De prijs van het ticket moet stijgen en lagere inkomens voelen dit sterker.

De Grauwe: "Het zijn toch vooral de hogere inkomens die nu naar het toneel komen. De prijs kan zonder problemen verhoogd worden."

Veto: Een sterke redenering.

De Grauwe: "Nee, Kijk naar het voetbal. Daar kost een kaartje meer dan voor het teater. En men krijgt veel minder comfort. En toch verkiezen mensen met lagere inkomens vaak het voetbal boven het teater. De correlatie tussen prijs en toegankelijkheid is dus niet zo voor de hand liggend."

Veto: En bij wijze van uitsmijter: Wie is volgens u de grootste denker van deze tijd?

De Grauwe: "Van deze tijd? Dat is moeilijk te zeggen. Voor wie ik veel bewondering heb is Darwin omdat hij vandaag nog een grote invloed uitoefent op ons denken. Meer recent zou ik een man als Einstein naar voren willen schuiven. En dichter bij huis denk ik aan Bodifée, die met zijn boek *Het vreemde van de aarde* op mij een grote indruk heeft gemaakt."

Joost Bollens
Christophe Verbiest
Johan Coolen

LOUIS MELSENSTRAAT 17
3000 LEUVEN

TEL: 016/20 54 79
TELEX: 20262
FAX: 016/20 60 42

TICKET is geen reorganisatie zoals de anderen. Er zijn in dit land zeker geen reisbureaus te weinig en toen TICKET vorige lente van start ging was dat niet om de zoveelste in de rij te worden, maar wel om aan een duidelijk omschreven publiek een zeer persoonlijke en efficiënte service te bieden.

TICKET

Ook dit jaar organiseert TICKET een aantal groepsreizen samen met de Vereniging voor Vlaamse Leerkrachten VVL. U hoeft echter geen leraar of lerare te zijn om deel te nemen. Iedereen is welkom. Het aksept bij deze reizen ligt wel op een culturele benadering.

Parlementaire vragen rond rijkswachtoptreden

Het rijkswachtoptreden tijdens de studentenacties in Leuven van december en november laatstleden ligt nog vers in het geheugen. Daarover werden in het parlement enkele vragen gesteld. De antwoorden van minister Michel (Binnenlandse Zaken) zijn echter beschamend: ofwel ontwijkt hij de vraag, ofwel verstoert hij zich achter de 'openbare veiligheid' om niets te moeten antwoorden. Dat is koren op de molen van diegenen die stellen dat er wellicht wat geëksperimenteerd is met het rijkswachtkorps: zoiets verdraagt geen daglicht.

Frank Vandembroucke (SP-kamerlid) stelde op 4 december een mondelinge vraag: deze hoeft slechts een paar dagen op voorhand aangekondigd te worden en de minister moet direct antwoorden. Vandembroucke vroeg een verklaring voor het onmiddellijke en bijzonder hardhandige optreden van de rijkswacht bij de sit-in na de bezetting van het rektorat.

Voorbeeldig?

Michel antwoordde dat er achtentwintig arrestaties verricht zijn en gaat vervolgens de moraliserende toepassing: "Men moet gebeurtenissen zoals deze niet dramatiseren: in bijna alle geval-

len geeft de rijkswacht het voorbeeld". Michel weet duidelijk niets af van het ongeduldig meppen met de wapenstokken.

Ook in de senaat wordt het probleem gesteld: Agalev-senator Magda Aelvoet hield op 16 januari een uitgebreide interpellatie over het rijkswachtoptreden van november en december van vorig jaar. De betrokken senator blijkt over een ellenlange lijst bijzonder gedetailleerde informatie te beschikken en koppelt daar een lange lijst concrete vragen aan. Een greep uit de inhoud.

Bij de feiten haalt senator Aelvoet niet alleen het hardhandige rijkswachtoptreden bij de sit-in op 28 november aan, maar ook het buitensporig gebruik van traangas en waterkanonnen tijdens latere betogingen. Ook werd er uitleg gevraagd over het "in beslag nemen" door de rijkswacht van een film van één van de Veto-fotografen. (In werkelijkheid werd het filmpje niet in beslag genomen, maar ter plaatse vernietigd). Mevrouw Aelvoet stelt zich vragen bij de uitleg die de rijkswachters daarvoor geven, namelijk dat "militaire doelwitten niet gefotografeerd mogen worden".

Para-militair

In de marge van de ordehandhavers kwam het echte paramilitaire werk aan bod: een BOB-er die zijn revolver trekt, gesignaleerde eenheden ter bestrijding van "het terrorisme", en een verduwde Fiat — tussen overvalwapens en waterkanonnen — waaruit twee

stoere bincken stappen met kaki kleren en leren laarzen (zie kadertje). Het onderscheid tussen rijkswacht en paramilitaire acties blijkt bijzonder diffuus geworden.

De senator vraagt ook waarom op de betogingen zo overvloedig gefotografeerd en gefilmd wordt door de rijkswacht, en wat met die opnames gebeurt. Waarom was het nodig volstrekt geweldloze studenten zo massaal op te pakken, zo vraagt ze zich af. Bovendien wordt hierbij het brutale optreden van de rijkswacht door verschillende getuigenverklaringen geluistred. Het verhaal gaat dan als volgt: je arm wordt brutaal op je rug gedraaid en je wordt konstant gefilmde. In sommige gevallen lapt de rijkswacht je dan nog een proces-verbaal aan je laars wegens "weerspanning en het toebrengen van slagen en verwondingen".

Te veel macht

Naast deze lange lijst van concrete feiten en vragen, stelt mevr. Aelvoet ook enkele dieperliggende vragen naar de oorzaken van het rijkswachtoptreden. Ze stelt dat een dergelijke wanverhouding tussen het gedrag van de manifestanten en het optreden van de rijkswacht vroeger oproept over het gebruik van geweld en wapens door de ordehandhavers. Er zijn toch wetten die het rijkswachtoptreden reglementeren, zo vervolgt ze, of zijn die misschien veranderd sinds de terreuraanslagen van 1985? Ten slotte wijst ze op de band tussen het gewelddadig optreden van rijkswacht en humanitaire structurering en werking. In dit opzicht moet er gestreefd worden de rijkswacht te onttrekken aan het militaire apparaat door bijvoorbeeld burgerlijke rechtbanken in te schakelen voor tuchtprocedures, aldus Aelvoet. Daarnaast kan ook een parlementaire controlecommissie bijdragen tot de controle door burgers op het rijkswachtoptreden. "Dit is onder andere het geval in Nederland en Duitsland, en gezien de toenemende machtsconcentratie van de rijkswacht zeker geen lukse."

Senator Paul Pataer (SP) sluit zich bij deze interpellatie aan en voegt eraan toe dat het ongeoorloofd is dat de rijkswacht enerzijds bevel geeft tot ontruiming maar anderzijds de uitwegingen afsluit.

Bijzonder

Maar minister Michel tracht in zijn antwoord de zaak te minimaliseren. Hij waagt het te beweren dat "wegens verzet éénmaal de gummistok gebruikt werd". Dit is volstrekt belachelijk want het aantal klappen dat studenten te inkasseren kregen, was niet bij te houden. Op de vraag naar de motivering van het gebruik van traangas en

Posters
Gadgets

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53 Leuven

het gewelddadig en massaal arresteren, antwoordt Michel dat er 's avonds *bijzondere* middelen gebruikt zijn om de orde te handhaven. Alleszins een *bijzonder* taalgebruik.

Veiligheid

The show must go on. Over de inbeslagname van fotografisch materiaal van Veto weet hij *niets*. Er werd "geen traangas" gebruikt. Foto- en videomateriaal opnemen is normaal en het wordt gebruikt om eventuele inbreuken voor de rechtbank te bewijzen. Ten slotte wenst hij op de strafste toeren om "veiligheidsredenen" niet in het openbaar te antwoorden (zie kadertje). Voor vragen inzake het militaire statuut van de rijkswacht verwijst Michel naar de Donnéa. Hij

voegt daar nog aan toe dat de orde-strijdkrachten nog beter moeten aangepast worden aan de noden van deze tijd en dat de opleiding van kandidaat-rijkswachters zwaar is maar "de nodige garantie voor de persoonlijke veiligheid van de rijkswachters...". Mevrouw Aelvoet protesteert tegen deze gang van zaken en werlegt bepaalde aspecten van het antwoord.

Het motto van Michel lijkt te zijn: de feiten bagatelliseren of gewoon ontkenen. Van politiek verantwoordelijkheid of deontologie is hier geen sprake.

In het verslag staat, na het antwoord van Michel, tussen haakjes lakoniek 'app'lus' vermeld. Beneden alle péll is dat.

De BOB doet ook mee

Tijdens een betoging konverseren de rijkswachters meestal nogal veel. De hiërarchische structuur van de rijkswacht zorgt er wellicht voor dat die konversaties *niet* tussen de rijkswacht zelf gevoerd wordt — het leger rijkswachters volgt lijdzaam het bevel van één kommandant, die opereert vanuit de rijkswachtkazerne — maar de gesprekspartner bij uitstek van de rijkswachters tijdens manifestaties is de BOB. Deze zijn niet alleen bijzonder actief, het aardige ervan is dat ze zoveel gedaanten kunnen aannemen.

Met hun gekende autootjes (Renault 4) voeren ze steevast de kop aan van elke betoging en vormen ze ook de staart ervan. Bovendien zijn ze zeer bedrijvig in het filmen van manifestanten en het nemen van foto's ervan. Bij het uit de hand gelopen rijkswachtoptreden na de bezetting van het rektorat bijvoorbeeld was het enkel de BOB nog toegelaten te fotograferen: de persfotografen werden verhinderd of zelfs opgepakt.

Het is gekend dat de BOB zich ook tussen de betogers mengt. Omdat studenten ook al eens lange regensjasen durven dragen, zijn de BOB-ers in de betoging wel iets moeilijker te herkennen dan je op het eerste gezicht zou vermoeden. Ook tijdens de laatste nationale studentenbetoging te Brussel van 16 december laatstleden — die overigens volstrekt geweldloos verliep — waren er een trosje BOB-ers "geïnfiltreerd" in de betoging. Ditmaal waren ze blijkbaar iets actiever dan gewoonlijk: geregeld wierpen ze voetzoekers in het publiek. Enkele studenten wantrouwen deze situatie en volgden enige tijd de BOB-ers, die blijkbaar de ambiance wat wilden aanwakkeren. De studenten vroegen meer informatie en de provocateurs beweerden onverholpen dat "ze BOB-ers waren". Toen ze ook nog gefotografeerd werden door de studenten — voor één keer werden de rollen omgekeerd — verlieten de BOB-ers zijlids de betoging... (MS)

Kurt

In 1975 ging een van de eredoctoraten van deze unie naar Kurt Waldheim. Waldheim was toen sekretaris van de Verenigde Naties, en dit sinds '72. *Veto* (1ste jaargang, nummer 8) protesteerde fel: "Afgezien van de strekking en politieke inhoud van beide kandidaten (bedoeld worden Waldheim en Paolo Freire, "pedagoog van de onderdrukten"), heeft de studentenvertegenwoordiging op de Akademische Raad zich uitgesproken tegen de kandidatuur van Waldheim omdat zij oordeelt dat deze kandidatuur gesteld is om motieven die niets te maken hebben met de opricht van deze universiteit".

De huidige president van Oostenrijk zou vandaag wellicht zeer opgetogen zijn met een dergelijk "vonnis": hij is namelijk 'enger' gewoon. En wie weet: had Veto toen een stukje "Investigating Journalism" gepleegd, dan maakten ze daar nu misschien een film van met Robert Redford en Dustin Hoffman in de hoofdrollen.

Terloops: in de eerste uitgave van *De Universiteit te Leuven* (jubileumboek 550 jaar KU Leuven, 1976) prijkte een foto van de toen kersverse eredoctor Waldheim. Onlangs rolde een nieuwe uitgave van de pers: foto weg natuurlijk. Het recht op dwalen?

Teater

In principe hebben de studenten inspraak in het bepalen van de lijst van te lauweren *doctores honoris causa*. Jaarlijks maken de vertegenwoordigers op de Akademische Raad (AR) er dan ook werk van om zich in de discussie te werpen. Van een leien dakje loopt dat echter niet.

In *Veto* dd. 31 januari 1977 lezen we over de keuze van dat jaar: "Dit jaar zouden er weer een aantal (prestige-)Eredoktoraten worden uitgereikt (...). Aan alle leden van de AR werd gevraagd om voorstellen te doen". Op de AR zou men dan een keuze doen. En de studenten stelden voor: *Noam Chomsky* en *Ivan Illich*. Op de Akademische Raad liep het echter anders dan verwacht. Op de vooraf opgestelde agenda stond: *Agendapunt 1*: bespreking van de voorgestelde kandidaten (met onder meer Ionesco, Schumacher, Dahrendorf, Seaborg, Ashby, Grumiaux en Gilliams). *Agendapunt 2*: "Er moet onmiddellijk het nodige worden gedaan voor het vastleggen op de avond van 2 februari van een toneelopvoering door het *Théâtre de la Huchette* (La Leçon en La Cantatrice Chauve)".

La Leçon en La Cantatrice Chauve zijn twee teaterstukken van Eugène Ionesco.

Kweenie

Eredoktores heten beroemde personen te zijn. Neem nu Umberto Eco (1985) of Helmut Schmidt (1983) of Richard von Weizsäcker (1986). Maar toch ook: Maria Rosseels (1981), Elia Kazan (1978) of *Nadine Gordimer* (1980).

Kent u echter ena. *Norman C. Rasmussen*? *Veto* dd. 29 januari 1980 wist er alles van. Rasmussen is namelijk een (omstreden) onderzoeker op het gebied van nukleaire rampen, en in *Veto* werd over maar liefst 5 (vijf) pagina's uiteengezet wat er fout was aan deze man; Rasmussen behandelt zijn statistisch materiaal in verband met rampen in kernreactoren namelijk zo slordig, dat hij op een onoverantwoorde manier pleit voor kern-energie (op dat moment een belangrijk nationaal discussiepunt). *Veto* daarom kwaad...

Over Nadine Gordimer — toen dus ook eredoctor — wist *Veto* echter niets: "Het schaamrood zou ons naar de konen moeten stijgen, want ze schijnt een zeer bekende schrijfster te zijn". Zeven jaar geleden was dat, en wij staan verbaasd hoe eerlijk en oprecht dat blad toen toch was.

Zwijgen

Met de bekendmaking van de namen van eredoctores mag niet zo maar lichtzinnig omgesprongen worden. Wat op de Akademische Raad besproken wordt, is namelijk nogal vertrouwelijk, en premature publicatie van de lijst van uitverkorenen kan tot hachelijke situaties leiden (zoals een Von Weizsäcker die zijn benoeming via *Veto* vermeent...). Zo komt het dat wij op de redactie in feite veel meer weten dan onze kolommen meedelen. Daarom echter niet getreurd: uw tijd komt nog.

Ook te licht bevonden kandidaten worden in de pers niet vermeld, dat dit nu en dan toch eens gebeurt, kan echter niet ontkend worden: zo schreef *Veto* op 9 februari 1984 dat "dit jaar een notoir Engelsman geïfereerd werd omdat 'dieze de laatste tijd begint te devieren' (voor de nieuwsgierigen: de auteur van Monseigneur Quichot)."

Wat weegt nu zwaarder voor deze beroemde katholieke schrijver: deze afwijzing door de KU Leuven of zijn jaarlijkse mislukking als kandidaat-Nobelprijswinnaar? Een goede raad G.G.: kleur bekennen.

Peekaa staat voor Kringkafée

Daar gaan we weer. Voor onze reeks 'Kringkafées' waren we deze keer te gast in Peekaa, de kroeg van Pedagogische Kring. Maar best trouwens dat we er nog op tijd aan dachten — de Van Evenstraat is nu niet wat je noemt een drukke straat — want tot onze 'ontsteltenis' vernamen we dat ze er daar binnenkort mee ophouden. Ondanks het feit dat precies dit jaar de kringwerking weer op gang leek te raken. (Of omgekeerd, maar daarover straks meer.)

Eigenlijk ziet (zag) het kafee er van buitenuit maar groezig, ongezellig uit. Zo'n instelling waarvan je eenmaal binnen niet beter verwacht dan dat er nog ringen van gisteren aan de toog plakken, en tot de nok gevulde asbakken. Bovendien is er geen Stella meer, en voor de krik van Pee moet haastig nog een glas gewassen worden. We hebben het al anders meegemaakt.

Maar soït, het rommelt binnen Pedagogische Kring, en dat beamen ook Koen Gevaert, Leen Bollen en Erik Herrebosch. Zij behoren tot de ene van twee partijen die momenteel bezig zijn met Peekaa en de kring te redden.

"Nee, het gaat niet zo goed. Maar toch al beter dan vorig jaar. Toen was het héél slecht. Peekaa bijvoorbeeld was niet eens elke avond open. Nu zijn we in het begin van 't jaar toch weer met een ploeg vrijwilligers bijeengekomen om er wat aan te doen. Emiel, ons kringblad, is nu toch al heropgericht. En voor Nieuwjaar hadden we regelmatig activiteiten."

De tegenpartij (Piet Ketele, Griet Perdies en Peter Mennens, die vrijdag geschrokken bij ons op de redaktie kwamen binnenvallen — laten we ze de Verontruste Pedagogisten noemen) twijfelt er echter aan of het wel zoveel beter gaat. Eigenlijk, vinden ze, zitten hun vrienden in hetzelfde schuitje als de voorbije jaren: een kleine groep vrijwilligers die een en ander probeert op poten te zetten, maar daarvoor te weinig mensen wakker krijgt, en er

bovendien na Kerstmis maar mee ophoudt omdat ze dan best maar eens beginnen te blokken. Zij willen terug naar een ouderwets presidium.

Beide partijen zijn nu echter overeengekomen om in de komende weken een grote volksvergadering en bijhorend referendum te organiseren. Het zal dus wel overwaaien.

Wat niet wegneemt dat Peekaa hoedanook dichtgaat. Er zijn teveel schulden, en met vierhonderd Pedagogogen-in-spe is een apart kafee eigenlijk toch niet leefbaar. De meeste avonden zit er nauwelijks 6 à 7 man (vooral 1ste en 2de kanners), en

"Voorlopig gaan we naar de Shrink", horen we zeggen. "Alleen als gasten, maar misschien krijgen we volgend jaar ook wat in de pap te brokken. Dit hoofdstuk is echter afgesloten".

De Peekaa, vroeger in de Leopoldstraat, houdt dus op te bestaan. Weg dus de tijd dat huidig dekaan Huyghe in het kader van de demokratisering (de spirit van '68: studenten en proffen op gelijke voet) nog wel eens met de studenten een pintje ging pakken. Het kafee waar de walse studenten het langste in Leuven bleven plakken is niet meer.

De brouwerij (Stella) en de huisbaas (het huis wordt voor 9000 per maand

Dit pand gaat binnenkort dicht. Maar als u een dezer dagen toch niks beter te doen hebt, kan u er misschien toch eens binnenwippen. Ze draaien er Suzanne Vega, en er is een put van — tuuuuu — om te dempen. (foto Jeroen Revalk)

gehuurd, er is wel een onderhuurder, maar wat daarmee moet gebeuren weten ze kennelijk zelf niet) zijn al ver Wittigt. De boel moet nu alleen nog instorten. U bent gewaarschuwd.

Lode Desmet
Peter Vermeiren

Speuren naar het licht

De eucharistieviering in de Sint Pieterskerk te Leuven, die de uitreiking van de eredoctoraten in de promotiejaar voorafgaat, was in handen van de Universitaire Parochie.

Alles verliep vlot, maar het was koud in de kerk. Vél te koud. Guido Dedene vroom vast aan het orgel en het

verkleumde Universitaire Koor kor slechts de nabije omstanders verwarmen. Heel wat prominenten sloegen de mis dan ook over, bleven bij hun chauffeur in de wagen zitten. Martens, Eyskens, Coens en Deprez gingen rechtstreeks naar de promotiejaar. Zijne Eminentie Kardinaal G. Danneels, aartsbisschop van Mechelen-Brussel was echter wel present: hij ging voor.

Eredactor Mgr. Daelemans sprak de homilie uit en Prof. Servotte las intens maar moeizaam de voorbeden. Over de homilie willen we het hier even hebben, want "Broeders en Zusters in Christus" Mgr. Daelemans, sekretaris-generaal van het Katholiek Onderwijs wil ons leren hoe wij van God het heil van de Alma Mater moeten afsmecken. Daelemans vertrok van een 'gesteltnis', het bijbelse tafereel van Simeon, de oude wetgetrouwe man die werd ingegeven dat de dood hem niet zou treffen voordat hij de Messias zou hebben aanschouwd. In een tempel ontmoet Simeon het kind Jezus en vanaf dan is alles voor hem vervuld, hij heeft m.a.w. het licht mogen aanschouwen.

De kern van de 'gesteltnis' ligt hierin, aldus Daelemans, dat wij voortdurend voor de uitnodiging staan om het licht van de persoon Jezus te zoeken. En zijn wetenschapsbeoefenaars en onderwijsverstrekkers (sic) niet bij uitstek de speurders naar het licht? Eens dit licht ontdekt mogen ze het niet voor zichzelf houden, ze moeten de jongeren via wetenschap en kennis leren inzien, leren begrijpen, waarderen en leven.

En hierin, aldus nog Daelemans ligt de diepere zin van het katholiek onderwijs zelf. "De vraag naar het waarom van het Katholiek onderwijs is voor sommigen een open vraag; voor het katholiek onderwijs is het een vraag met een antwoord." (Van Molle kan zich geen betere droedel bedenken.)

Pas gevormde leraren en pedagogen moeten in het Katholiek Onderwijs à la Daelemans niet alleen het kind in de armen nemen, maar ook in het kind Jezus herkennen en het kind geestelijk nabij zijn. Het Katholiek Onderwijs rekent erop dat de universiteit in de opleiding van pedagogen en leraren de specifieke kristelijke aspecten van de universitaire vorming te benadrukken. Amen.

Hilde Devoghel

Het is wellicht een akademisch vraagstuk. Maar zou het taalkundig eigenlijk niet verantwoord zijn om dit heerschap Stoepmans ipy Daelemans te noemen? Of wat dacht u van Drepelmans? Het leven is toch een yreemde bezigheid, nietwaar? (foto Peter Vermeiren)

AGENDA

samenstelling: Joost Bollens

Donderdag 5 februari

- 20.00 u. LEZING Dra H. Pauwels over Mahatsama Gandhi in L & W, 8ste verdieping, inkom 50, org. Inforient.
- 20.00 u. LEZING in de reeks 'Avonden in de architectuur', Achiel Hutsebaut in Auditorium De Molen.
- 20.30 u. VIDEO Consenting Adults met o.a. Martin Sheen in Vaartstraat 16, inkom gratis, org. Homo en Lesbiennecentrum.
- 20.30 u. FILM Kortfilmpjes van Edison, gebroeders Lumière én G. Méliès, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.

Vrijdag 6 februari

- 20.00 u. BALLET Frie Stenuit 'De verstrooide professor' in de Stadschouwburg.

Maandag 9 februari

- 00.00 u. Van 9/2 tot 12/2 Chinese dagen in Alma 1, 2 en Sedes: Chinese gerechten, dranken, muziek en animatie.
- 14.00 u. TEATER Theatre Royal du Trac 'La Cantatrice Chauve', in Aud. Minnepoort, org. CCR.
- 20.30 u. FILM Gelijkmaker één/2 van Jef Cornelis in 't Stuc, inkom 60/80, org. Stuc.

Dinsdag 10 februari

- 14.30 u. LEZING Universiteit Derde Leeftijd 'De mensenrechten', prof. H. Vandenbergh, in Mgr. Sencie-instituut 03.18.
- 20.00 u. KABARET Karel Declercq in 't Stuc, inkom 80, org. Kilo.
- 20.30 u. TEATER Plat du jour van Jim Van der Woude in Vlamingenstraat 83, inkom 200/250, org. Stuc.

Woensdag 11 februari

- 18.00 u. KONCERT Interfakultaire big band Alma 3 tijdens eten, gratis.
- 20.00 u. KONCERT Symfonisch orkest van het Lemmensinstituut o.l.v. E. Saveniers in Herestaart 53, org. Lemmensinstituut.
- 20.30 u. TEATER Plat du jour van Jim Van der Woude in Vlamingenstraat 83, inkom 200/250, org. Stuc.

Donderdag 12 februari

- 14.00 u. PLEITOEFENING Assisenzaak, Geert De Neef, beschuldigd van doodslag, in korrektionele rechtbank Leuven.
- 20.00 u. KONCERT Symfonisch orkest van het Lemmensinstituut o.l.v. Edmond Saveniers, Dirk Vandaele, viool in Herestraat 5, inkom 120/180, org. Lemmensinstituut.
- 20.30 u. TEATER Plat du jour van Jim Van der Woude in Vlamingenstraat 83, inkom 200/250, org. Stuc.
- 20.30 u. VIDEO Cet été là met o.m. Martin Sheen, over de problemen van gehuwde homo's, in Vaartstraat 16, org. homo en lesbiennecentrum.
- 20.30 u. FILM Intolerance in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.
- 21.00 u. KONCERT The Chiees (Nieuw-Zeeland) in 't Stuc, inkom 200/250, org. Stuc en JJ Records.

TENTOONSTELLINGEN

- FACULTY KLUB, Paula Pia en Jan De Maesschalck, tot en met 6 februari.
- UZ GASTHUISBERG, Bert Vonk, Schilder-en Tekenwerk, tot en met 19 februari.

24 uren squash

Het kan geen wonder heten dat juist VTK, Apoloon, Ekonomika en VRG zich zo aangetrokken voelen tot de tweede editie van het 24-uren-squashgebeuren. In dezelfde volgorde bolden die vier kringen eind november over de meet van de 24-uren-estafetteploeg. De drang, die vooral bij sporters en bierdrinkers lijkt te bestaan, om de gekste soorten records te doen sneuvelen is waarschijnlijk de drijfveer achter de Leuvense 24-uren-heisa. Het heeft dan ook iets magisch. Je dompele in een waas van sport, ambiance, zweet, blaren, verzwikte enkels, bovemenselijk doorzettingsvermogen, ... een verkrampde glimlach.

De Leuvenaars zijn zich niet bewust van hetgeen zich achter de witte deur in de Rapengang afspeelt. De squashers in hun witte kooi hebben alle tijdsbesef verloren. Buiten wordt het weer licht. Binnen botsen de balletjes al iets minder snel. Het laatste tijd-

sein. We hebben het gehaald! In de Parkstraat gaat het leven rustig zijn gang. Een bejaard Leuvenaars, met pet en versgekochte gazet schuddebol bij het zien van al dat squashgeweld dat die vier kringen eind november over de meet van de 24-uren-squashgebeuren, met competitie, ludieke momenten en vrij spel kan je vanaf maandagmorgen 10 uur mee beleven in de University Squash Club in de Rapengang, op 16 februari.

Er is mogelijkheid tot lenen van rackets. Pingpongzaal, snooker en squashmaaltijd zijn er om warm te blijven in de dode momenten. Verder enkele mooie prijzen en een gratis drankje om alles af te sluiten. Inschrijven kan je bij je sportverantwoordelijke.

AKTIE voor DEMOKRATISERING MEETING

Di 10 februari Alma 2, 13.30 u

BETOGING

Di 10 februari Ladeuzeplein, 20.00 u